

RBG/929/14.00.00/2024

**§ 405                      Samarbete med Hangö, Ingå, Sjundeå och Kyrkslätt för regional  
utveckling och påverkansarbete**

Offentligt

**Beredare**

petra.theman(a)raseborg.fi; anna.makela(a)raseborg.fi

Det regionala företagsutvecklingsbolaget Novago Oy avvecklades på våren 2024. Samtidigt inledde Hangö, Raseborg, Ingå och Sjundeå diskussioner om en modell för regionalt samarbete och regional utveckling, dvs uppgifter som Novago inte hade men som kustregionen väster om huvudstadsregionen var i behov av. (Företagsutvecklingsuppgifterna flyttades från Novago till kommunerna i samband med förberedelserna för arbets- och näringsreformen, då sysselsättningstjänsterna flyttades 1.1.2025 från staten till ansvarskommuner.)

Behovet av ett nära samarbete ansågs vara tydligt, särskilt för att stärka den gemensamma intressebevakningen. Med stöd av AKKE-finansiering från Nylands förbund inleddes hösten 2024 en utredning om samarbetsmodellen och kommunernas gemensamma vilja. Behoven och målsättningarna behandlades i olika arbetsgrupper med näringslivet samt med de högsta kommunala beslutsfattarna. Efter att AKKE-projektet, som kallades HIRS, tog slut, anslöt sig även Kyrkslätt till diskussionerna våren 2025.

Kommunernas ledning anser att det är viktigt att inleda gemensam intressebevakning eftersom Västra Nyland allt för ofta hamnar i skymundan i beslutsfattandet både inom Nyland och på nationell nivå. Orsaken till detta anses vara särskilt bristen på gemensam synlighet och intressebevakning från området, samt bristen på regelbundna forum/system där kommunerna skulle diskutera aktuella gemensamma ärenden.

I dag är det mer regionerna än kommunerna som tävlar med varann. Syftet med regional utveckling är att säkerställa livskraften i hela regionen; ju bättre det går för våra grannar desto bättre går det för oss, och tvärtom. Kustregionen i Västra Nyland har en stark gemensam historia och ett tydligt och attraktivt narrativ, där behoven och vardagen för regionens befolkning och näringsliv kopplas samman. Alla är inflyttningspositiva, alla utvecklar både industrin och turismen/fritidsboende sida vid sida, och alla är även kopplade till huvudstadsregionen via gemensam infrastruktur.

Gemensam verksamhet kan inledas om alla kommuner godkänner de föreslagna

avtalen och principerna. Det praktiska arbetet bör ha en mycket stark koppling till kommunernas dagliga operativa verksamhet, dvs startas under ledning av en styrgrupp (kommunernas tjänsteinnehavarledning) och genom rekrytering av en regionutvecklingschef, vars uppgift är att starta verksamheten. Målsättningarna bör vara tydliga för personen, även om man också behöver omfatta att detta är en investering i framtiden; ekonomiska resultat förväntas men syns inte direkt.

För Raseborgs stads del är det viktigt att inte fortsätta utreda och planera, utan komma igång 1.1.2026, dvs på ett sätt som är så snabbstartat som möjligt, och sedan vid behov - med gemensam behandling och beslut i alla medlemskommuner - ändra på samarbetsformat. Ingå har planerats vara värdkommun, åtminstone i början, på grund av kommunens läge som geografisk mittpunkt. Även andra kommuner har förmedlat sin möjlighet att fungera som värdkommun. Det viktiga är att resursen ifråga är alla kommuners gemensamma resurs, vars arbete styrs gemensamt och som behöver bekanta sig med alla medlemskommuners behov, potential och aktörer.

Samarbetets arbetsnamn har blivit Västra, som tydligt syftar på geografien, är kort och användbart på alla språk, men syftar också på regionens karaktär och styrka som Finlands mest tvåspråkiga område.

### **Stadsdirektörens förslag**

Raseborgs stadsstyrelse beslutar, under förutsättning att alla de andra kommunerna i Västra-området (Hangö, Ingå, Sjunneå, Kyrkslätt) godkänner samarbetsavtalet, kostnadsfördelningsavtalet och övriga principer som hör till ärendet, att:

1. Raseborg deltar i Västra-samarbetet enligt det bifogade samarbetsavtalet.
2. En regionutvecklingschef anställs från början av 2026 enligt kostnadsfördelningsavtalet.
3. Ingå kommun fungerar som värdkommun, Ingås kommundirektör är regionutvecklingschefens administrativa chef och verksamheten styrs gemensamt av medlemskommunerna i enlighet med samarbetsavtalet.
4. Eventuella förändringar i samarbetsavtalet eller kostnadsfördelningsavtalet behandlas och bereds gemensamt, och behöver beslut i alla medlemskommuner för att träda i kraft.
5. Ärendet delges fullmäktiges för kännedom.

Stadsdirektören befullmäktigas att göra tekniska ändringar på basen av förda diskussioner i handlingarna.

### **Beslutets behandling**

Diskussion.  
Diskussionen avslutades.

- Beslut** Raseborgs stadsstyrelse beslöt, under förutsättning att alla de andra kommunerna i Västra-området (Hangö, Ingå, Sjundeå, Kyrkslätt) godkänner samarbetsavtalet, kostnadsfördelningsavtalet och övriga principer som hör till ärendet, att:
1. Raseborg deltar i Västra-samarbetet enligt det bifogade samarbetsavtalet.
  2. En regionutvecklingschef anställs från början av 2026 enligt kostnadsfördelningsavtalet.
  3. Ingå kommun fungerar som värdkommun, Ingås kommundirektör är regionutvecklingschefens administrativa chef och verksamheten styrs gemensamt av medlemskommunerna i enlighet med samarbetsavtalet.
  4. Eventuella förändringar i samarbetsavtalet eller kostnadsfördelningsavtalet behandlas och bereds gemensamt, och behöver beslut i alla medlemskommuner för att träda i kraft.
  5. Ärendet delges fullmäktiges för kännedom.

Stadsdirektören befullmäktigades att göra tekniska ändringar på basen av förda diskussioner i handlingarna.

### **Verkställighet**

Hangö stad samt Ingå, Sjundeå och Kyrkslätt kommuner, stadsdirektören och näringslivsdirektören

- Bilagor** Sopimus alukehitysyhteistyöstä LUONNOS 16062025  
Västra Tehtäväkuvaus  
Västran toimintasuunnitelma 2026-2028

### **Delgivning till parter**

Delgivning elektroniskt  
Datum: 13.10.2025  
Mottagare: Samarbetskommunerna

### **Övriga, för kännedom**

Stadsdirektör Petra Theman  
Näringslivsdirektör Anna Mäkelä

### **Sökande av ändring**

Den som är missnöjd med detta beslut kan begära omprövning skriftligt. Ändring i beslutet får

inte sökas genom besvär hos domstol.

### **Rätt att begära omprövning**

Omprövning får begäras av:

- den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (*part*), och
- kommunmedlemmar.

### **Tidsfrist för begäran om omprövning**

Omprövning ska begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Begäran om omprövning ska lämnas in till Raseborgs stads registratur senast under tidsfristens sista dag innan registraturen stänger.

En *part* anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet sändes, om inte något annat visas. Vid vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

En *kommunmedlem* anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för begäran om omprövning. Om den sista dagen för omprövningsbegäran infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får omprövning begäras den första vardagen därefter.

### **Omprövningsmyndighet**

Omprövning begärs hos Raseborgs stadsstyrelse

Registraturens kontaktinformation:

Postadress: PB 58, 10611 Raseborg

Besöksadress: Raseborgsvägen 37, 10650 Ekenäs

E-postadress: raseborg@raseborg.fi

Telefonnummer: 019-289 2000

Registraturen är öppen måndag-fredag kl. 8.00-16.00.

### **Omprövningsbegärans form och innehåll**

Omprövning ska begäras skriftligt. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I omprövningsbegäran ska uppges:

- det beslut i vilket omprövning begärs
- hurdan omprövning som begärs
- på vilka grunder omprövning begärs. I omprövningsbegäran ska dessutom uppges namnet på den som har begärt omprövning samt personens hemkommun, postadress och telefonnummer.

Om omprövningsbeslutet får delges som ett elektroniskt meddelande ska också e-postadress uppges.

### **Besvärsmyndighet**

Registraturens kontaktinformation:

Postadress: PB 58, 10611 Raseborg

Besöksadress: Raseborgsvägen 37, 10650 Ekenäs

E-postadress: raseborg@raseborg.fi

Telefonnummer: 019-289 2000

Registraturen är öppen måndag-fredag kl. 8.00-16.00.

## **SOPIMUS ALUEKEHITYSYHTEISTYÖSTÄ**

### **Kirkkonummen, Siuntion, Inkoon, Raaseporin ja Hangon kuntien/kaupunkien välillä**

---

#### **1. Osapuolet**

Tämän sopimuksen osapuolina ovat seuraavat kunnat ja kaupungit:

- Hangon kaupunki
- Raaseporin kaupunki
- Inkoon kunta
- Siuntion kunta
- Kirkkonummen kunta

Kunkin osapuolen virallisena yhteyshenkilönä toimii ko. kunnan-/kaupunginjohtaja.

#### **2. Sopimuksen tarkoitus ja tavoitteet**

Tämän sopimuksen tarkoituksena on määrittää osapuolten välinen yhteistyö yhteisten aluekehitystoimien ja edunvalvonnan toteuttamisessa 1.1.2026 alkaen.

Sopimuksen mukaiset aluekehityspalvelut tuotetaan Inkoon, Siuntion ja Kirkkonummen kunnille sekä Hangon ja Raaseporin kaupungeille isäntäkuntamallilla, jossa Inkoon kunta toimii isäntäkuntana.

Yhteistyön tavoitteena on:

- vahvistaa yhteistä edunvalvontaa alueellisella ja kansallisella tasolla,
- tukea ja edistää alueiden tasapainoista kehittymistä,
- lisätä kuntien vaikuttavuutta elinvoimaan, investointeihin ja kehitykseen liittyvissä kysymyksissä.

Tämän sopimuksen lisäksi osapuolet hyväksyvät kahden vuoden välein laadittavan toimintaohjelman, jossa määritellään tarkemmin kyseisen ajanjakson tavoitteet, painopistealueet sekä toiminnan käytännön toteutus. Toimintaohjelma hyväksytään kunnan-/kaupunginhallituksissa Q3 aikana, jotta se voidaan huomioida talousarvioita tehtäessä.

#### **3. Tehtävät ja organisointitapa**

### 3.1 Aluekehityspalveluiden sisältö

Sopimuksen mukaiset aluekehityspalvelut sisältävät seuraavat keskeiset tehtävät:

- Yhteistyön organisointi ja kehittäminen sopimuskuntien välillä
- Aluekehitystoimien suunnittelu ja koordinointi
- Kuntien yhteisen edunvalvonnan valmistelu ja toteuttaminen
- Yritysten ja investointien houkuttelu yhteistyössä kuntien elinvoima- ja elinkeinotoimijoiden sekä kansallisten kumppaneiden kanssa
- Toiminnan säännöllinen raportointi kuntien johdolle
- Muut erikseen sovittavat, aluekehitykseen liittyvät tehtävät

Aluekehityspalvelut eivät sisällä yritysneuvontaa, TE-palveluita, elinvoima- tai matkailupalveluita eikä maankäyttöön ja kaavoitukseen liittyviä tehtäviä. Näiden osalta *aluekehitysjohdaja* toimii tiiviissä yhteistyössä kyseisiä palveluita tuottavien viranhaltijoiden kanssa.

### 3.2 Henkilöstöresurssi

Aluekehitystyön (kohta 3.1) toteuttamista varten Inkoon kunta palkkaa yhden kokoaikaisen työntekijän, jonka nimike on *Aluekehitysjohdaja*. Valinnasta vastaa ohjausryhmä, joka tekee esityksen valittavasta henkilöstä. Virallinen nimityspäätös tehdään Inkoon kunnan hallintosäännön mukaisesti kunnanjohtajan toimesta.

*Aluekehitysjohdaja* toimii kaikkien sopimusosapuolten yhteisenä resurssina ja työskentelee kaikkien sopimuskuntien alueella, virallisena työpaikkana Inkoon kunnantalo.

### 3.3 Ohjaus ja seuranta

Sopimuskunnat perustavat ohjausryhmän, johon jokainen kunta/kaupunki nimeää edustajakseen kunnan-/kaupunginjohtajan. Ohjausryhmän tehtävänä on:

- toimintaohjelman mukaisten tavoitteiden määrittäminen
- seurata ja arvioida aluekehitystoimintaa
- tukea palkatun henkilön toimintaa

Ohjausryhmän puheenjohtajuus kiertää vuosittain aakkosellisessa järjestyksessä sopimusosapuolten kesken.

Palkatun henkilön hallinnollisesta työnantajavastuusta vastaa Inkoon kunta, mutta toiminnallinen johtaminen toteutetaan ohjausryhmän ohjauksessa.

### 3.4 Kuntayhteistyö

Toiminnan tehokkaan edistämisen varmistamiseksi jokainen kunta nimeää *Aluekehitysjohdajan* tueksi oman kuntayhteyshenkilönsä, esimerkiksi kunnan elinkeinojohtajan tai kuntakehitysjohdajan. Nimetty yhteyshenkilö toimii linkkinä aluekehitysyhteistyön ja kunnan oman organisaation välillä sekä osallistuu aktiivisesti yhteistyön suunnitteluun ja toimeenpanoon.

Yhteistyön strategisen ohjauksen ja poliittisen sitoutumisen vahvistamiseksi sopijakunnat perustavat yhteisen poliittisen keskustelufoorumin. Keskustelufoorumin tehtävänä on linjata aluekehitysyhteistyön pitkän aikavälin tavoitteita, arvioida toiminnan vaikuttavuutta ja varmistaa poliittinen vuorovaikutus kuntien välillä. Keskustelufoorumi kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa, ja siihen kutsutaan kunkin kunnan nimeämät 4 luottamushenkilöedustajaa, esimerkiksi kunnanhallituksen puheenjohtaja ja/tai valtuuston puheenjohtaja. *Aluekehitysjohdaja* osallistuu foorumin kokouksiin asiantuntijaroolissa.

Ohjausryhmä osallistuu foorumiin jäsenenä ja ohjausryhmän puheenjohtaja toimii esittelijänä foorumin kokouksissa.

## 4. Kustannukset ja rahoitus

### 4.1 Kustannusten jakautuminen

Palkkauksesta ja toiminnan toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset jaetaan sopimusosapuolten kesken asukasluvun suhteessa vuosittain laskettavan jakoperusteen mukaan. Jakoperuste on esitetty sopimuksen liitteessä 1. Jakoperustetta voidaan muuttaa myöhemmin, mikäli kaikkien kuntien/kaupunkien valtuustot näin yksimielisesti päättävät. Asukaslukuun perustuva jakoperuste lasketaan aina kunnan/kaupungin edellisen vuoden viimeisen päivän asukasluvun mukaan.

Kustannuksiin sisältyvät:

- palkkaus ja lakisääteiset sivukulut,
- matkakustannukset ja tarvittavat työvälineet,
- toimintaan liittyvät kulut (esimerkiksi edunvalvontatapahtumat, materiaalit).

### 4.2 Lisäkustannukset

Mikäli toiminnassa ilmenee ennakoimattomia lisäkustannuksia, tulee niistä sopia erikseen ohjausryhmässä ennen niiden toteuttamista.

Inkoon kunta toimii kustannusten hallinnoijana ja laskuttaa muita sopimusosapuolia vuosittain hyväksytyn budjetin mukaisesti.

Mahdolliset lisäkustannukset tai ylijäämät jaetaan toimintavuoden toteutuneen talouden perusteella **samassa suhteessa kuin perusmaksu**. Talousarviovuoden päätyttyä, kun menot ovat varmistuneet (tammi–helmikuun aikana), laaditaan tarvittaessa lisälasku tai hyvitys

kullekin osapuolelle vastaavan jako-osuuden mukaisesti

## 5. Sopimuksen voimassaolo ja päättäminen

Tämä sopimus astuu voimaan, kun kaikkien kuntien- ja kaupunkien **valtuustot tai kaupunginhallitukset ovat sen oman hallintosääntönsä mukaisesti** hyväksyneet. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

**Sopimus voidaan irtisanoa** toimittamalla kirjallinen irtisanomisilmoitus kaikille sopimusosapuolille. Irtisanomisaika on 12 kuukautta, ja ilmoitus on tehtävä viimeistään irtisanomista edeltävän kalenterivuoden loppuun mennessä. Ensimmäinen mahdollinen irtisanominen voidaan tehdä vuoden 2027 aikana, jolloin sopimus kyseisen kunnan osalta päättyy aikaisintaan 1.1.2029.

Mikäli jokin osapuoli rikkoo sopimusta olennaisesti, voidaan sopimus sen osalta purkaa välittömästi muiden osapuolten yhteisellä päätöksellä.

## 6. Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu viisi (5) samanlaista kappaletta, yksi kullekin sopimusosapuolelle.

Paikka ja päiväys: \_\_\_\_\_

### Liitteet:

#### Liite 1 Kustannusjakoperuste

#### Liite 2 Västran toimintasuunnitelma (luonnos) 2026-2028

#### Liite 3 Västra tehtäväkuvaus (luonnos)

### Liite 1

Västra-yhteistyön kustannukset jaetaan seuraavasti:

Yhteistyön vuosikustannus on 175 000 euroa sisältäen aluekehitysjohtajan palkkakustannukset, isäntäkunnalle tästä toiminnasta aiheutuvat kustannukset sekä toiminnan muut kulut. Toiminnan perusmaksu 120000 euroa jaetaan tasan kaikkien osallistuvien kuntien kesken ja loppuosa kuntien asukasluvun mukaisesti. Tulevien toimintavuosien kustannusjakolaskelmissa käytetään aina viimeisintä vahvistettua asukaslukua.

Vuoden 2026 osuudet olisivat seuraavat:

Inkoo 27378 euroa (24000 + 3378)

Siuntio 27866 euroa (24000 + 3866)

Hanko 28816 euroa (24000 + 4816)

Kirkkonummi 50035 euroa (24000 + 26035)

Raasepori 40906 euroa (24000 + 16906)



---

**Aluekehitysjohtaja**

- vastaa Västra-alueen edunvalvonnasta, edistää alueen investointien houkuttelua, elinvoiman edistämistä, uusien yritysten houkuttelua, kasvua ja kehitystä yhdessä Västra-kuntien kanssa
- koordinoi Västra-yhteistyötä, tukee edunvalvontaa sekä kuntien viestintään. Hän toimii yhteisenä linkkinä kuntien välillä ja varmistaa, että yhteistyö on tavoitteellista, vaikuttavaa ja näkyvää
- edistää ja kehittää Västra-alueen toimijoiden välistä yhteistyötä (oppilaitokset, yritykset, kunnat) ja rakentaa luottamuksellista kehitysyhteistyötä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi
- luo alueen yhteisen, aktiivisesti päivitettävän tilannekuvan (maankäyttö, asuminen, liikenne, elinvoima, yritystoiminta, oppilaitokset jne jne) ja toiminnan priorisointilistan alueen kuntien käyttöön (hyväksytään ohjausryhmässä, tiedoksi kunnan/kaupunginhallitukselle)
- EU- ja muiden rahoitusmahdollisuuksien selvittäminen ja hyödyntäminen kaikessa alueellisessa toiminnassa (hankkeiden määrä ei ole itseisarvo)

**Vastuualueina on****1. Yhteistyön koordinointi**

- Kuntien avainhenkilöiden yhteistyöverkostojen kokoaminen ja fasilitointi (esim. kaavoitus, ympäristö, matkailu, elinvoima)
- Yhteistyömallin vakiinnuttaminen ja kehittäminen
- Yhteisten foorumien järjestäminen (päättäjät, asukkaat, virkamiehet, sidosryhmät)

**2. Edunvalvonta**

- Västra-alueen yhteisten tavoitteiden edistäminen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla
- Liikennehankkeiden ja investointien edunvalvonnan edistäminen
- Synergioiden tunnistaminen ja hyödyntäminen

**3. Viestintä ja näkyvyys**

- Västra-yhteistyön viestinnän suunnittelu ja toteutus
- Yhteisten markkinointimateriaalien koordinointi
- Viestinnän painopisteenä onnistumisten esiin tuominen ("win-win")

**4. Strategisten painopisteiden edistäminen**

- Vihreän siirtymän, puolustusosaamisen ja matkailun kehitystyön tukeminen
- Oppilaitosyhteistyön ja työelämälähtöisen oppimisen edistäminen
- Asukas- ja yritysmarkkinoinnin tukeminen

**Aluekehitysjohtaja – Västra-yhteistyö**

**Haluatko olla mukana rakentamassa Uudenmaan länsiosasta elinvoimaista, kansainvälistä ja kestävää tulevaisuutta?**

Västra-yhteistyö etsii nyt **aluekehitysjohtajaa** koordinoimaan kunnallista yhteistyötä ja edistämään seudullista vaikuttavuutta vuosina

### **Mikä on Västra?**

Västra on Hangon, Raaseporin, Inkoon, Siuntion ja Kirkkonummen muodostama kehittämisvyöhyke, jonka tavoitteena on vahvistaa alueen elinvoimaa, vetovoimaa ja kestäväää kasvua. Yhteistyö perustuu toiminnallisuuteen – ei hallinnollisiin rajoihin. Västra puhuu yhdellä äänellä edunvalvonnassa ja rakentaa tulevaisuutta kuntien vahvuuksiin nojautuen.

### **Tehtäväkuva**

Aluekehitysjohtajana vastaat Västra-yhteistyön koordinoinnista, edunvalvonnan tukemisesta ja viestinnästä. Toimit kuntien yhteisellä mandaatilla ja raportoit ohjausryhmälle, joka koostuu mukana olevien kuntien kunnan- ja kaupunginjohtajista.

### **Keskeiset tehtävät:**

- Kuntien avainhenkilöiden yhteistyöverkostojen kokoaminen ja fasilitointi (esim. kaavoitus, ympäristö, matkailu, elinvoima)
- Västra-yhteistyön toimintamallin vakiinnuttaminen ja kehittäminen
- Seudullisten edunvalvontatoimien koordinointi (esim. liikennehankkeet, investoinnit)
- Västra-viestinnän ja markkinoinnin suunnittelu ja toteutus
- Strategisten painopisteiden edistäminen (mm. vihreä siirtymä, puolustusosaaminen, matkailu, koulutusyhteistyö)

### **Odotamme sinulta:**

- Soveltuvaa korkeakoulututkintoa
- Kokemusta aluekehityksestä, kuntayhteistyöstä tai strategisesta edunvalvonnasta
- Kykyä toimia monitoimijaympäristössä ja rakentaa luottamusta
- Viestinnällistä osaamista ja kykyä kiteyttää monimutkaisia kokonaisuuksia
- kielitaito: suomi, ruotsi, englanti (muut katsotaan eduksi)
- Tuntemusta Västra-alueesta ja sen erityispiirteistä

### **Tarjoamme sinulle:**

- Vaikuttavan ja monipuolisen tehtävän seudullisen kehityksen ytimessä
  - Mahdollisuuden rakentaa uutta yhteistyömallia ja jättää jälki alueen tulevaisuuteen
  - Verkostomaisen työympäristön, jossa luottamus ja avoimuus ovat keskiössä
-



# TOIMINTASUUNNITELMA VÄSTRA 2026-2028

## 1. Tausta ja tavoitteet

Edunvalvonnassa yhteinen ääni kantaa kauemmaksi.

Västra on Hangon, Raaseporin, Inkoon, Siuntion ja Kirkkonummen muodostama kehittämisvyöhyke, jonka tavoitteena on rakentaa pitkäjänteistä elinvoimaista, kansainvälistä ja kestävää tulevaisuutta yhteistyöllä. Yhteistyö perustuu toiminnallisuuteen eikä hallinnollisiin rajoihin tai jaotteluun. Västra-yhteistyöllä haetaan kasvua kuntien vahvuuksiin nojautuen ja heikkouksia taklaten. Västra-yhteistyö ei sulje pois yhteistyötä muihin suuntiin eikä mukana olevien kuntien yhteistyötä Västran ulkopuolisten kuntien kanssa.

Toimintasuunnitelman tavoitteena on konkretisoida yhteistyön muotoja, selkeyttää vastuita, vakiinnuttaa toimintamalli ja ohjata kohti yhteisiä tavoitteita vuosille 2026–2029.

### VÄSTRAN VISIO

Tulevaisuuden Västra on kaksikielinen, kansainvälinen ja elinvoimainen alue, joka tarjoaa monipuolisia asumisvaihtoehtoja rauhallisessa, turvallisessa ja luonnonläheisessä ympäristössä lähellä metropolialuetta. Alueen väkiluku ja yrityskanta kasvavat, ja kestäväan kehitykseen ja vihreän teknologian ratkaisuihin panostanut alue houkuttelee merkittäviä vihreän siirtymän investointeja.

Västra kytkeytyy saumattomasti kansallisiin ja kansainvälisiin liikenne- ja logistiikkakäytäviin ja houkuttelee alueella työskentelevien lisäksi asukkaikseen niin pendelöijiiä kuin etätyöntekijöitäkin. Lisäksi yhä useampi paikallinen kesäasukas asettuu alueelle vakituisesti. Alueelle tulevat maahanmuuttajat integroidaan sujuvasti työelämään ja paikallisyhteisöön ja sitoutetaan näin alueelle.

Västra vaalii historiaansa ja kulttuuriansa rinta rinnan elinkeinojen kehittämisen kanssa ja houkuttelee matkailijoita niin kotimaasta kuin ulkomailta nauttimaan kauniista luonnostaan, merellisyydestään ja saaristostaan, monipuolisesta ravintola- ja vapaa-ajan tarjonnastaan sekä puhtaasta ja maukkaasta lähiruoastaan.

## 2. Keskeiset periaatteet

- Yhteinen ääni – yhteinen hyöty: alue puhuu edunvalvonnassa yhdellä äänellä
- Toiminta edellä, ei hallinto edellä: vältetään byrokratiaa ja päällekkäisyyksiä
- Täydentävä rooli kunnille: ei korvaa kuntien omaa kehitystyötä, vaan tukee sitä
- Luottamus ja avoimuus: yhteinen keskustelukulttuuri, jossa tiedotetaan ajoissa
- Koko seudun elinvoima: ei vain suurhankkeita, vaan myös matkailua ja osaamista

## 3. Strategiset painopisteet ja toimenpiteet

### I TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

1. Puolustusosaaminen yhdistää
2. Vihreän siirtymän edelläkävijä (energiarannikko)
3. Investoinnit ja innovaatiot tuottavat
4. Tulevaisuuteen tiedolla ja osaamisella
5. Västra viettelee (matkailu)

## II TOIMINNAN KEHITTÄMINEN JA YHTEISTYÖN VAHVISTAMINEN

1. Yhteistyö käynnistetään
2. Elinvoimayhteistyötä trimmataan
3. Yhteishenkeä nostatetaan
4. Ylpeitä yhteisestä tekemisestä ja seudusta
5. Yhteistyö vakinaistetaan

### I. Saavutettava Västra

1. Valtion rahoitusta vaativia liikennehankkeita edistetään yhteisellä edunvalvonnalla.
2. Luodaan rohkea tulevaisuusvisio alueen liikenneyhteyksien kehittämisestä. Visiotyössä huomioidaan meriliikenteen ja Uudenmaan rataverkon kehitysnäkymät
3. Logistiikka- ja tietoliikenneyhteyksiä parannetaan
4. Vahvistetaan saavutettavuutta myös joukkoliikenteellä

### II. Osaava Västra

1. Yhteinen tilannekuva toisen asteen koulutuksen seudullisesta tarjonnasta ja kehitystarpeista
2. Kehitetään oppilaitosten keskinäistä yhteistyötä sekä oppilaitosten, alueen yritysten ja työnantajien välistä yhteistyötä
3. Arvioidaan seudulliset toimet, joilla voidaan edistää seudun oppilaitoksista valmistuneiden työllistymistä ja jäämistä alueelle
4. Vahvistetaan työelämälähtöistä oppimista ja järjestetään räätälöityjä koulutuksia yhteistyössä yritysten kanssa (merenkulku, logistiikka, teollisuus, puolustusvoimat)

### III. Yhteistyön Västra

1. Vakiinnutetaan kuntien välinen yhteistyömalli
2. Kootaan päättäjät, asukkaat, virkamiehet ja muut toimijat kerran vuodessa yhteiseen foorumiin
3. Tunnistetaan ja hyödynnetään synergiat
4. Tunnistetaan ne päätökset, joilla seudullisia vaikutuksia ja viestitään niistä avoimesti

### IV. Kasvava Västra

1. Houkutellaan valittujen kärkitoimialojen (esimerkiksi puolustusteollisuus ja vihreä siirtymä) investointeja alueelle
2. Profiloidaan seudun teollisuuspuistot, markkinoidaan niitä yhdessä kärkiyritysten kanssa ja houkutellaan seudulle uusia yrityksiä
3. Tehostetaan kuntien asukasmarkkinointia ja asukashoukuttelua
4. Loma-asukkaat vakituksiksi asukkaiksi

## V. Houkutteleva Västra

1. Tunnistetaan matkailuvaltit
2. Luodaan yhteisiä matkailupaketteja
3. Vahvistetaan incoming-matkailua
4. Kaksikielisyys on valtti

## 4. Organisointi ja resurssit

Aluekehitysjohtaja rekrytoidaan hoitamaan yhteistyön koordinoitua, edunvalvonnan tukemista ja viestintää. Aluekehitysjohtaja koordinoi kuntien avainhenkilöiden yhteistyöverkostoja ja kutsuu niitä kokoon 2-3 kertaa vuodessa (esim. kaavoitus, ympäristö, matkailu, elinvoima). Aluekehitysjohtajan työ ohjautuu kuntien yhteisellä mandaatilla ja hän raportoi ohjausryhmälle. Ohjausryhmänä toimii kunnan-/kaupunginjohtajista koostuva ryhmä ja tukitiiminä toimivat kuntakehitys-/elinvoimajohtajat.

## 5. Viestintä ja näkyvyys

Markkinointimateriaalit tuotetaan koordinoitusti, mutta kunnat osallistuvat sisällöntuotantoon. Viestintä korostaa Västran yhteisiä onnistumisia ('win-win').

## 6. Seuranta ja mittarit

Toimenpiteiden onnistumista seurataan vuosittain mittareilla.

### 1. Saavutettava Västra

- Parannettujen tieosuuksien (esim. kantatie 51) kilometrimäärä: XX km valmiina vuoteen 2030 mennessä.
- Junayhteyksien tiheys: **Rantaradan kunnan ja kapasiteetin nostoon liittyvät Rantaratatyöryhmän identifioimat korjaustoimenpiteet on tehty vuoteen 2030 mennessä.** Vuorotiheys kasvaa nykyisestä XX % vuoteen 2028 mennessä.
- Uusien julkisen liikenteen linjojen tai reittien määrä: XX uutta reittiä tai linjaa vuoteen 2030.
- Satamien läpikulkevien tavaravirtojen kasvu: XX % lisääntynyt tonnimäärä vuoteen 2030 mennessä.
- Sähköisten tietoliikenneyhteyksien parantaminen: Kaikkien kuntien alueella XX % asukkaista ja yrityksistä käyttää valokuituyhteyttä vuoteen 2030 mennessä.

### 2. Osaava Västra

- Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteishankkeet: XX hanketta vuodessa vuoteen 2030 mennessä.
- Räätelöityjen koulutusten määrä: XX koulutusta vuodessa elinkeinoelämän tarpeisiin.
- Koulutustarjonnan osuvuus elinkeinoelämän tarpeisiin (kyselypalaute): XX/10 yritysten arvioimana.
- Työelämälähtöisen oppimisen pilottiohjelmien määrä erityisaloilla: XX pilottia vuodessa.
- Työelämäyhteistyön kautta työpaikan saaneiden opiskelijoiden määrä: XX opiskelijaa
- Merenkulun, logistiikan ja teollisuuden koulutusohjelmien suorittaneiden määrä: XX opiskelijaa vuodessa.
- Alueen työllisyysaste 18–34-vuotiailla: XX % nousu vuoteen 2030 mennessä.
- Uusien tai päivitettyjen koulutusohjelmien määrä: XX ohjelmaa 20XX mennessä.
- Digitaalisiin taitoihin ja tekoälyyn keskittyvien koulutusten osuus: XX % kaikista koulutusohjelmista.

- Alueen oppilaitoksiin hakeutuvien opiskelijoiden määrä: XX % kasvu vuoteen 2030 mennessä.
- Alueelle jäävien valmistuneiden opiskelijoiden määrä: XX % vuoteen 2028 mennessä.
- Kansainvälisten opiskelijoiden määrä alueen oppilaitoksissa: XX opiskelijaa vuoteen 2030 mennessä.

### 3. Yhteistyön Västra

- Hyväksytty seutusopimus ja strategia: Valmiusaste (%), tavoite: 100 % hyväksytty vuoteen 2025 mennessä.
- Yhteisten edunvalvontatavoitteiden määrä: XX konkreettista tavoitetta vuosittain.
- Seudullinen strateginen yleiskaava, ns. kehityskuva, vuoteen 202x mennessä.
- Myönnetty julkinen rahoitus edunvalvontahankkeille: XX miljoonaa euroa vuodessa.
- Edunvalvonnassa saavutettujen keskeisten tavoitteiden osuus: XX %, perustuen vuosittaiseen arviointiin.
- Edunvalvontakärjistä tiedottavien tilaisuuksien tai kampanjoiden määrä: XX vuodessa.
- Alueen brändin tunnettuus kansallisesti ja kansainvälisesti: XX % nousu x-mittauksissa vuoteen 2030 mennessä.

### 4. Kasvava Västra

- Alueelle muuttavien asukkaiden nettolisäys: XX henkilöä vuosittain vuoteen 2030 asti.
- Uusien yritysten määrä: XX uutta yritystä vuosittain alueelle vuoteen 2030 mennessä.
- Etätyötilojen ja työyhteisöjen perustaminen: XX uutta etätyötilaa kaikissa kunnissa yhteensä vuoteen 2027 mennessä.
- Alueelle sijoittuneiden vihreän siirtymän yritysten määrä: XX yritystä 20XX mennessä.
- Joddbölen yritysalueelle toteutettujen investointien kokonaisarvo: XXXX miljoonaa euroa vuoteen 2030 mennessä.
- Vetyteknologiaan liittyvien projektien tai investointien määrä: XX projektia vuoteen 2030 mennessä.
- Energiansiirtoverkkojen kapasiteetin kasvu: XX % vuoteen 2028 mennessä.
- Paikallisen uusiutuvan energian käyttöaste: XX % alueen energiankulutuksesta vuoteen 2030 mennessä.
- Vihreän teknologian työpaikkojen määrä alueella: XXXX työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä.
- Vihreän teknologian osuus alueen BKT:stä: XX % kasvu vuoteen 2030 mennessä.

### 5. Houkutteleva Västra

- Alueen yöpymisten määrä matkailijoilta: XX % kasvu vuoteen 2030 mennessä.
- Matkailu- ja elämyspalveluiden asiakastyytyväisyys: XX/100 alueellisessa palautekyselyssä vuoteen 2028 mennessä.
- Uusien matkailupalveluiden tai -yritysten määrä: XX uutta palvelua/yritystä vuosittain.



## 7. Kohti vuotta 2035 – näkymä tulevaisuuteen

Västra on vakiinnuttanut paikkansa vetovoimaisena, saavutettavana ja kestävässä kehittämisvyöhykkeenä. Yhteistyömalli toimii ilman lisäbyrokratiaa. Alueella on kasvava väestö, aktiivinen elinkeinoelämä ja houkutteleva profiili.

## 8. Seuraavat askeleet

1. Yhteinen ymmärrys tavoitteista (HIRS-strategia → Västra)
2. Puitesopimuksen laatiminen ja hyväksyntä
3. Aluekehitysjohtajan rekrytointi
4. Yhteistyön pilotointi 2026